

PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA

obowiązujące w Szkole Podstawowej nr 2 z Oddziałami Dwujęzycznymi

im. ks. S. Konarskiego w Łukowie

opracowanie Agnieszka Czerska-Pawlak na podstawie wytycznych Ministerstwa Edukacji

Pełna treść dokumentu „Bezpieczna szkoła. Zagrożenia i zalecane działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów” jest dostępna pod adresem <https://bezpiecznaszkola.men.gov.pl/bezpieczna-szkola-zagrozenia-i-zalecane-dzialania-profilaktyczne-w-zakresie-bezpieczenstwa-fizycznego-i-cyfrowego-uczniow/>

SPIS TREŚCI		
lp	temat	strona
1	Opieka nad uczniami podczas przerw	2
2	Opieka w czasie lekcji i zajęć pozalekcyjnych	2
3	Zwolnienie z lekcji	2
4	Alarm w szkole i ewakuacja	3
5	Pomoc przedmedyczna	4
6	Szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu zewnętrznym	6
7	Szkoła otrzymuje informację o podłożeniu ładunku wybuchowego	6
8	Podejrzanie, iż uczeń jest pod wpływem alkoholu lub narkotyków	7
9	Podejrzanie, iż uczeń ma przy sobie narkotyki	8
10	Znalezienie w szkole substancji przypominającej narkotyk	8
11	Zachowania przemocowe	9
12	Wypadek ucznia w szkole	9
13	Wtargnięcie uzbrojonego napastnika do szkoły	10
14	Załącznik nr 1 – odpowiedzialność prawna nieletnich	12

USTALENIA OGÓLNE

- 1) Wszyscy pracownicy szkoły mają obowiązek reagować na każde, nawet najmniejsze, zagrożenie bezpieczeństwa uczniów.
- 2) Wszyscy nauczyciele są przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.
- 3) Budynek szkoły jest objęty nadzorem kamer.
- 4) O sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa spowodowanych przez uczniów, innych krokach podejmowanych przez nauczyciela należy powiadomić wychowawcę i dyrekcję szkoły, w formie ustnej i pisemnej (wiadomość gmail) – istotne jest, by wychowawca nie dowiadywał się jako ostatni lub został pominięty.
- 5) Notatka służbowa powinna zawierać następujące dane: data, godzina, miejsce zdarzenia, personalia (sprawcy, poszkodowanego, osób biorących udział w zdarzeniu), przebieg wydarzenia, imię i nazwisko osoby sporządzającej notatkę, a w wersji papierowej także jej podpis.

Zagadnienie	Formy realizacji
1. OPIEKA NAD UCZNIAMI PODCZAS PRZERW	<ol style="list-style-type: none">1) Dyżury nauczycieli na korytarzach rozpoczynają się o godz. 7.50. Podczas przerw 10-minutowych i obiadowych oraz po ósmej lekcyjnej na parterze A (łącznie) oraz B dyżuruje dwóch nauczycieli jednocześnie.2) Nauczyciele zobowiązani są do pełnienia dyżurów na przerwach zgodnie z harmonogramem udostępnionym pocztą gmail i widocznym do wglądu w pokoju nauczycielskim/sekretariacie.3) Dyżur zaczyna się równo z rozpoczęciem się przerwy. Nauczyciel powinien bez zwłoki stawić się na miejsce pełnienia dyżuru.4) <u>Nauczyciel nie może opuścić dyżuru bez ustalenia zastępstwa</u> i poinformowania o tym fakcie dyrekcji szkoły.5) Nadrzędnym celem dyżurów jest zapewnienie uczniom pełnego bezpieczeństwa. Nauczyciel dyżurujący jest zobowiązany:<ol style="list-style-type: none">a) dbać o bezpieczeństwo dzieci młodzieży poprzez kontrolę realizacji przez uczniów zasad bezpiecznego zachowania, reagować na wszelkie przejawy agresji i zagrożeń zdrowia, życia i bezpieczeństwa uczniów,b) dbać o mienie szkoły: reagować bądź nie dopuścić do przejawów dewastacji mienia, w miarę możliwości ustalić winnego powstałej szkody.
2. OPIEKA W CZASIE LEKCJI I ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH	<ol style="list-style-type: none">1) Za bezpieczeństwo uczniów w czasie lekcji i zajęć pozalekcyjnych odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia.2) Obowiązki nauczyciela: - zapoznać uczniów na pierwszych zajęciach w roku szkolnym z zasadami bezpiecznego zachowania się

	<p>wynikającymi ze specyfiki przedmiotu i wymagać bezwzględnego przestrzegania regulaminu każdej pracowni o zwiększonym ryzyku wypadku (informatyka, wychowanie fizyczne, pracownia przyrodnicza, chemiczna, fizyczna),</p> <ul style="list-style-type: none"> - przestrzegać ustalonych godzin rozpoczęcia i kończenia zajęć edukacyjnych, - dostrzeżone niesprawności techniczne należy zgłosić pracownikom obsługi/wpisać do odpowiedniego zeszytu w sekretariacie szkoły, - odnotowywać nieobecności uczniów na każdym zajęciach, na początku lekcji, - respektować prawo uczniów do pełnych przerw międzylekcyjnych, - jeżeli stan zagrożenia powstanie lub ujawni się w czasie zajęć – niezwłocznie je przerwać i wyprowadzić uczniów z zagrożonych miejsc, - zezwalać na wychodzenie z lekcji do toalety tylko w uzasadnionych przypadkach. <p>3) <u>Pozostawienie uczniów bez opieki (nawet na krótki czas) w sali lekcyjnej , na hali sportowej jest niedopuszczalne.</u></p>
<p>3. ZWOLNIENIE Z LEKCJI</p>	<p>1) W przypadku doraźnej zmiany w tygodniowym planie lekcji (np. skrócenie zajęć, zwolnienie z pierwszej/ostatniej lekcji spowodowane nieobecnością nauczyciela) obowiązuje powiadomienie rodziców (poprzez dziennik elektroniczny) i uczniów z co najmniej jednodniowym wyprzedzeniem.</p> <p>2) Zwolnienie ucznia z części zajęć lekcyjnych jest możliwe w sytuacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) dostarczenia pisemnej prośby rodzica w danym dniu, przed godziną nieobecności, b) prośby rodzica o zwolnienie wyrażonej w rozmowie bezpośredniej, także telefonicznej. <p>3) Uczeń zgłaszający złe samopoczucie: obowiązkiem nauczyciela jest udzielenie pomocy i/lub skierowanie do gabinetu pielęgniarki szkolnej oraz – w razie potrzeby – powiadomienie rodziców.</p>
<p>4. ALARM W SZKOLE I EWAKUACJA</p>	<p>1) Sygnałem alarmowym są trzy 5-sekundowe dzwonki następujące po sobie. W przypadku braku prądu – dźwięk gwizdka, dzwonka ręcznego z jednoczesnym komunikatem słownym.</p> <p>2) O ewakuacji decyduje dyrektor, który po otrzymaniu meldunku od nauczyciela lub innej osoby zgłaszającej zagrożenie oraz rozpoznaniu sytuacji podejmuje decyzję o zawiadomieniu służb (policja, straż pożarna) i ogłoszeniu alarmu.</p> <p>3) Po rozpoznaniu zagrożenia i dokonaniu oceny sytuacji nauczyciel decyduje o możliwej i najkrótszej drodze ewakuacji z budynku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczniowie zostawiają plecaki w klasie, należy zamknąć okna. • Nauczyciel zabiera z klasy, w której prowadził lekcję dostępną w każdej pracowni zbiorczą listę

	<p>uczniów (wydruk).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczniowie na polecenie nauczyciela ustawiają się dwójkami i w sposób zorganizowany kierują się do wskazanego wyjścia ewakuacyjnego. Prowadzi wyznaczony uczeń, nauczyciel liczy wychodzących i sprawdza, czy wszyscy bezpiecznie opuścili klasę. • Należy poruszać się po prawej stronie korytarzy i klatek schodowych, wykonując polecenia osób funkcyjnych. • Jeżeli alarm zostanie ogłoszony w czasie przerwy, uczniowie powinni skupić się wokół najbliższej stojącego nauczyciela. • Nauczyciele i uczniowie, którzy mają lekcje na wyższych kondygnacjach, schodzą po stwierdzeniu, że uczniowie niższych kondygnacji opuścili już budynek i drogi ewakuacyjne są wolne. • Po opuszczeniu budynku uczniowie wraz z nauczycielem udają się na miejsce zbiórki. Należy sprawdzić (zabraną z klasy) listę obecności uczniów, ustalić czy wszyscy dotarli na miejsce zbiórki. • Złożyć meldunek prowadzącemu ewakuację, czekać na dalsze instrukcje.
<p>5. POMOC PRZEDMEDYCZNA</p>	<p>Nauczyciel jest bezwzględnie zobligowany do udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w nagłym wypadku każdemu dziecku. Zawsze powinien mieć na uwadze także własne bezpieczeństwo, dlatego musi stosować wszelkie środki ostrożności. W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia dziecka należy wezwać karetkę i zawiadomić rodziców. Jeżeli rodzic nie może dotrzeć do szkoły, a dziecko musi być przewiezione do szpitala, towarzyszy mu pielęgniarka lub nauczyciel, którzy pozostają z nim do momentu przybycia rodziców/opiekunów prawnych.</p> <p>Udzielający pomocy nauczyciel powinien kierować się następującymi zasadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ocenić sytuację i zabezpieczyć teren; - Ocenić stan poszkodowanego dziecka; - Wezwać wyspecjalizowaną służbę medyczną, jeśli zaistnieje taka potrzeba; - Zabezpieczyć poszkodowanego przed możliwością dodatkowego urazu lub uszkodzenia, pamiętając o ewakuowaniu z miejsca wypadku tylko w wyjątkowych sytuacjach, gdy istnieje bezpośrednie zagrożenie dla poszkodowanego; - Przystąpić do akcji ratowniczej. <p>Należy pamiętać, że dla poszkodowanego dziecka istotne jest, aby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnić mu komfort psychiczny, - mieć z nim ciągły kontakt słowny (mówić do poszkodowanego bez względu na jego świadomość),

- być przy nim, aż opiekę przejmie fachowa służba medyczna.

OCENA STANU POSZKODOWANEGO, RKO

- Sprawdź stan przytomności poszkodowanego dziecka (nawiąż kontakt słowny i dotykowy). **Brak kontaktu oznacza, że dziecko jest nieprzytomne:** wezwij pogotowie (tel. 999, 112).
- Udrożnij drogi oddechowe i przez 10 sekund sprawdzaj, czy oddycha. Jeżeli tak, sprawdź, czy nie ma innych obrażeń, zatamuj ewentualny krwotok, unieruchom złamanie, ułóż w pozycji bezpiecznej, zapewnij ciepło.
- **Jeżeli nie oddycha:** odsłoń klatkę piersiową i rozpocznij resuscytację krążeniowo-oddechową (30 ucisków, 5 wdechów – pamiętaj o udrożnieniu dróg oddechowych i ściśnięciu skrzydełek nosa podczas wdechów). Wykonuj RKO do czasu przyjazdu karetki lub do chwili powrotu oznak krążenia (poruszenie, mruganie, oddech, jęk).

OMDLЕНИЕ

- Omdlenie to krótkotrwała utrata przytomności spowodowana niedotlenieniem mózgu. Należy unieść ręce i nogi do góry, rozluźnić uciskające ubranie, zapewnić dostęp świeżego powietrza. Po kilkunastu - kilkudziesięciu sekundach przytomność powraca. Nie wolno wtedy pozwolić na gwałtowną pionizację, gdyż poszkodowany zemdleje ponownie. Jeżeli przytomność nie powraca po 15-20 sekundach, nie jest to stan omdlenia i należy postępować jak w punkcie OCENA STANU POSZKODOWANEGO, RKO.

KRWOTOK

- Zatamuj krwotok zewnętrzny, wykorzystując wszystkie znane sposoby: opatrunek uciskowy (nie mylić z opaską uciskową), ucisk palcami tętnicy powyżej rany, uniesienie kończyny do góry.
- W przypadku krwotoku z nosa: posadź ucznia, pochyl do przodu, zapewnij materiały higieniczne, połóż zimny okład na kark i nasadę nosa.

ATAK EPILEPSJI (PADACZKI)

- Możliwe objawy: utrata świadomości, utrata przytomności, drgawki, ślinotok, szczękościsk.
- Wezwij pogotowie. Podczas ataku należy stabilizować głowę chorego, nie dopuszczając do jej uderzania w podłoże. Po ustąpieniu drgawek ułożyć w pozycji bezpiecznej, okryć, monitorować do czasu przyjazdu wyspecjalizowanych służb medycznych.

ZŁAMANIA

- Pierwsza pomoc ogranicza się do unieruchomienia uszkodzonego odcinka narządu ruchu.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przy podejrzeniu złamania prostego (zamkniętego) kości kończyny górnej - unieruchamiamy ją podwieszając za pomocą ubrania rannego, chusty trójkątnej lub przez przymocowanie zranionej kończyny do klatki piersiowej. Złamanie otwarte - zatamuj krwotok. ▪ Przy podejrzeniu złamania kości kończyny dolnej - unieruchamiamy ją przez przywiązanie do nogi zdrowej na wysokości dwóch stawów sąsiadujących z miejscem złamania. Złamanie otwarte – zatamuj krwotok. ▪ Przy podejrzeniu uszkodzenia kręgosłupa – stabilizujemy ucznia w pozycji zastanej, nie przemieszczamy (z wyjątkiem sytuacji, gdy miejsce nie jest bezpieczne i wymusza ewakuację). <p style="text-align: center;">ZADŁAWIENIE (ZAKRZTUSZENIE)</p> <p style="text-align: center;">Pochyl dziecko mocno do przodu, ręce w dół. Zachęcaj do kaszlu. Uderzaj mocno między łopatkami łódkowato złożoną dłonią. Jeżeli dziecko straci przytomność, postępuj wg zasad z punktu OCENA STANU POSZKODOWANEGO, RKO.</p> <p style="text-align: center;">OPARZENIE</p> <p>Miejsca poparzone na skórze dziecka należy chłodzić strumieniem bieżącej wody przez ok. 20 minut. Zabezpiecz je opatrunkiem jałowym. Jeśli oparzenia są rozległe i odzież przylgnie do skóry, nie odrywaj jej.</p>
<p>6. SZKOŁA OTRZYMUJE INFORMACJĘ O MOŻLIWYM SKAŻENIU ZEWNĘTRZNYM</p>	<p>Należy zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru, a następnie:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) zamknąć i uszczelnić dostępnymi środkami okna, drzwi, otwory wentylacyjne; wyłączyć klimatyzację, b) w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze, c) przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznego do wnętrza pomieszczeń, d) powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, wysiłku, e) do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń.
<p>7. SZKOŁA OTRZYMUJE INFORMACJĘ O PODŁOŻENIU</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego zapamiętaj jak największą ilość szczegółów - uzyskane informacje/szczegóły mogą być istotne dla policji dla identyfikacji sprawcy alarmu. 2. Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje - w przypadku

<p>ŁADUNKU WYBUCHOWEGO</p>	<p>stresującej sytuacji po pewnym czasie możesz mieć problemy z przypomnieniem sobie istotnych danych.</p> <p>3. Poinformuj niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną w szkole za uruchomienie procedury - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły.</p> <p>4. Ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ma ona na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku.</p> <p>5. Sprawdź, jeżeli możesz, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia - stwierdzenie obecności nieznanego przedmiotu w klasie może przyspieszyć akcję policji i zminimalizować skutki ewentualnej eksplozji.</p> <p>6. Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb - w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową.</p> <p>7. W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi - szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły.</p> <p>8. Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu - informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych.</p>
<p>8. PODEJRZENIE, IŻ UCZEŃ JEST POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB NARKOTYKÓW</p>	<p>1. Powiadom wychowawcę klasy, dyrekcję, pedagoga.</p> <p>2. Odizoluj ucznia od grupy, nie pozostawiaj bez opieki.</p> <p>3. Wezwij rodziców/opiekunów prawnych ucznia oraz w razie potrzeby lekarza w celu stwierdzenia stanu nietrzeźwości/odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.</p> <p>4. Gdy rodzice odmawiają przyjęcia do szkoły, a uczeń jest agresywny lub zachowuje się w sposób wulgarny, zagraża życiu i zdrowiu innych – powiadom policję. Powiadom rodziców/opiekunów prawnych oraz sąd rodzinny o fakcie umieszczenia przez policję w izbie wytrzeźwień, jeżeli uczeń nie ukończył 18 lat.</p> <p>5. W rozmowie z uczniem próbuj ustalić, co zażywał, z kim, w jaki sposób wszedł w posiadanie alkoholu/narkotyków.</p> <p>6. Po przybyciu rodzica należy pozwolić na podjęcie decyzji dot. dalszego postępowania. Dyrektor szkoły sporządza notatkę służbową, rodzice potwierdzają podpisem fakt przejęcia opieki nad dzieckiem.</p> <p>Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 431 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.</p>

<p>9. PODEJRZENIE, IŻ UCZEŃ MA PRZY SOBIE NARKOTYKI</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powiadom o podejrzeniu wychowawcę, dyrektora, pedagoga, poproś o towarzyszenie. 2. W obecności jednej z w/w osób masz prawo zażądać, by uczeń przekazał Ci substancję, pokazał zawartość plecaka, kieszeni lub szafki szkolnej (nauczyciel nie ma prawa wykonać przeszukania – to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji). 3. Powiadom rodziców, wezwij do natychmiastowego stawiennictwa. 4. Gdy uczeń odmawia przekazania substancji/pokazania zawartości plecaka, szafki – dyrektor szkoły wzywa policję. 5. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, należy ją zabezpieczyć i przekazać policji. Próbować ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń pozyskał substancję. 6. Sporządź notatkę służbową, jak najdokładniej dokumentując zdarzenie.
<p>10. ZNALEZIENIE W SZKOLE SUBSTANCJI PRZYPOMINAJĄCEJ NARKOTYK</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowaj ostrożność. 2. Powiadom dyrekcję – należy wezwać policję. 3. Zabezpiecz substancję przed dostępem uczniów lub zniszczeniem. 4. Spróbuj ustalić, do kogo znaleziona substancja należy. 5. Po przyjeździe policji przekaz zabezpieczoną substancję i informacje dot. zdarzenia. 6. Sporządź notatkę służbową. <p>UWAGA: <i>Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych; • wprowadzanie do obrotu środków odurzających; • udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia; • wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających. <p>Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat. Z przestępstwem mamy do czynienia jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.</p>
<p>11. ZACHOWANIA PRZEMOCOWE (PRZEMOC FIZYCZNA, NISZCZENIE MIENIA)</p>	<p><i>Załącznik nr 1: Czyny karalne i zabronione nieletnich.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przerwij zachowanie, używając perswazji słownej i – tylko jeżeli to możliwe i konieczne – fizycznej (np. użycie siły do rozdzielania bijących się). <p>a) postępowanie wobec ucznia – ofiary przemocy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sprawdź stan osoby poszkodowanej, w przypadku obrażeń zapewnij pomoc medyczną, zadbaj o poczucie

	<p>bezpieczeństwa.</p> <p>b) postępowanie wobec ucznia – sprawcy przemocy:</p> <p>- Odizoluj sprawcę od poszkodowanego i rówieśników, przekaz pod opiekę dyrekcji, pedagoga</p> <p>3. Powiadom wychowawcę klasy i pedagoga, dyrektora (jedna z tych osób powiadamia rodziców sprawcy i poszkodowanego), sporządź notatkę służbową.</p> <p>W przypadku, gdy wystąpiło uszkodzenie ciała lub sprawca jest nieznan (nie jest uczniem szkoły), należy powiadomić policję.</p>
<p>12.WYPADEK UCZNI W SZKOLE</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnij poszkodowanemu opiekę. 2. Wezwij fachową pomoc (pielęgniarka szkolna), sam udziel pierwszej pomocy przedmedycznej. 3. W przypadku widocznych obrażeń, niepokojących objawów powiadom dyrektora o konieczności wezwania pogotowia ratunkowego (tel. 112, 999), a jeżeli istotny jest czas – wezwij pogotowie i w drugiej kolejności powiadom dyrektora. 4. Zadbaj o bezpieczeństwo pozostałych uczniów (nie mogą pozostać bez opieki). 5. W przypadku stwierdzenia przez lekarza potrzeby pobytu ucznia w szpitalu, należy zapewnić dziecku opiekę w drodze do szpitala. 6. O każdym wypadku zawiadamia się niezwłocznie: rodziców (opiekunów) poszkodowanego, pracownika szkoły odpowiedzialnego za bezpieczeństwo i higienę pracy, społecznego inspektora pracy, organ prowadzący szkołę lub placówkę oraz radę rodziców. 7. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.
<p>13.WTARGNIĘCIE (UZBROJONEGO) NAPASTNIKA(-ÓW) DO SZKOŁY</p> <p>Poniższe rekomendacje odnoszą się do niezbędnej reakcji nauczyciela i dotyczą sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem</p>	<p>Wtargnięcie (uzbrojonego) napastnika do szkoły</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się) - szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób. • Wycisz i uspokój uczniów - wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę • Zaopiekuj się uczniami ze specjalnymi potrzebami i uczniami, którzy potrzebują pomocy - należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji. • Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony - niespodziewane sygnały telefonów mogą

lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. *aktywny strzelec*.

zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia.

- Poinformuj policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji - w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji policji.
- Zastoń okno, zgaś światło - należy zaciemnić salę, aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego
- Nie przemieszczaj się - przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników.
- Stań poniżej linii okien, zejdź ze światła drzwi - przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników
- Zejdź z linii strzału, połóż się na podłodze - z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Jeżeli padną strzały, nie krzycz - napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować krzyki przerażonych osób Nie otwieraj nikomu drzwi - interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi.
- W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia - w sytuacji obecności aktywnego strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi.

W przypadku przejęcia kontroli napastników/terrorystów nad szkołą:

- Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika - wszelkie próby oporu mogą być uznane jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników.
- Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon - wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej.
- Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia - ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu.
- Nie patrz terrorystom w oczy – kontakt wzrokowy może zostać uznany za akt prowokacji.
- Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika - może to zostać uznane jako akt lekceważenia lub próba ukrycia działań obronnych.

- Nie zwracaj na siebie uwagi - niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś „dla przykładu”
- Nie lekceważ napastnika i nie okazuj agresji.
- Nie oszukuj terrorysty - oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane.

Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu – spersonalizowanie uczniów może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców.

- Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami - wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie jest inne z powodu choroby.
- Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów - każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana.
- Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty - nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będziemy mogli napić się czy zjeść posiłek.

Załącznik nr 1

Odpowiedzialność prawna osób nieletnich. Opracowanie: Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku, w ramach programu profilaktyczno-edukacyjnego: „Mam wybór - wybieram rozsądek”

Najważniejsze pojęcia z Ustawy to:

Osoba nieletnia:

- osoba, która w wieku 13-17 lat popełniła czyn karalny,
- osoba zagrożona demoralizacją do 18 roku życia,
- osoba, wobec której stosuje się środki wychowawcze i poprawcze do 21 roku życia.

Czyn karalny:

- przestępstwa, przestępstwa skarbowe, wybrane wykroczenia tj.:
art. 51 kodeksu wykroczeń – zakłócanie spokoju, porządku publicznego lub spoczynku nocnego,
art. 69 kodeksu wykroczeń – niszczenie znaku umieszczonego przez organ państwowy,
art. 74 kodeksu wykroczeń – uszkodzenie znaku ostrzegającego o grożącym niebezpieczeństwie
art. 76 kodeksu wykroczeń – obrzucanie pojazdu będącego w ruchu kamieniami lub innymi przedmiotami,
art. 85 kodeksu wykroczeń – samowolna zmiana znaku lub urządzenia ostrzegawczego lub zabezpieczającego
art. 87 kodeksu wykroczeń – prowadzenie pojazdu w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka
art. 119 kodeksu wykroczeń – kradzież i przywłaszczenie mienia
art. 122 kodeksu wykroczeń – paserstwo
art. 124 kodeksu wykroczeń – niszczenie cudzej rzeczy
art. 143 kodeksu wykroczeń – utrudnianie korzystania z urządzeń przeznaczonych do użytku publicznego.

Czyn zabroniony – są to pozostałe wykroczenia poza wyżej wymienionymi popełnione w wieku 13-17 lat, oraz wszystkie przestępstwa i wykroczenia popełnione przez nieletnich poniżej 13 roku życia.

Przykłady przestępstw:

- bójka i pobicie,
- kradzież i kradzież z włamaniem,
- groźba karalna,
- prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości,
- rozbój, • przerobienie, podrobienie dokumentu (również legitymacji szkolnej),
- stalking – uporczywe nękanie,

- zgwałcenie,
- fałszywe zeznania,
- oszustwo,
- przywłaszczenie mienia.

Szczególnym rodzajem przestępstw są tak zwane przestępstwa z nienawiści – czyn zabroniony, motywowany uprzedzeniem; przestępstwo skierowane w stronę celowo wybranego człowieka bądź mienia przez przestępcę z powodu jakiejś chronionej cechy (np. rasa, narodowość, język, kolor skóry, płeć, wiek, niepełnosprawność). Przykładem tego typu czynów są: propagowanie ustroju faszystowskiego lub innego ustroju totalitarnego, znieważenie grupy ludności albo poszczególnej osoby z powodu jej przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, wyznaniowej. Innymi przykładami przestępstw motywowanych nienawiścią mogą być: przemoc fizyczna, wyzwiska, groźby, niszczenie mienia, podpalenia – o ile ich przyczyną była nienawiść do osoby spowodowana jej kolorem skóry, pochodzeniem narodowym, etnicznym czy wyznawaną przez nią religią. W przestrzeni publicznej można zetknąć się także z innymi przejawami wrogości wobec cudzoziemców, takimi jak nienawistne napisy lub symbole zamieszczane na ścianach budynków czy przystankach komunikacji miejskiej. Tego rodzaju treści pojawiać się mogą także na stronach internetowych.

Przykłady innych wykroczeń:

- niezachowanie ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia,
- odmowa podania danych osobowych, wprowadzenie w błąd co do tożsamości,
- nieobyczajny wybryk,
- używanie słów nieprzyzwoitych w miejscu publicznym,
- prowadzenie pojazdu bez uprawnień,
- szalbierstwo,
- niszczenie cudzej rzeczy,
- zaśmiecanie.

Demoralizacja - proces polegający na łamaniu powszechnie przyjętych w społeczeństwie norm i zasad postępowania.

Przejawy demoralizacji:

- niesystematyczne uczęszczanie do szkoły
- wagary, zaniedbywanie nauki
- niestosowane zachowanie się w szkole i poza nią
- dłuższe przebywanie poza domem bez wiedzy i kontroli opiekunów
- wążanie się w towarzystwie zdemoralizowanych kolegów
- zachowania agresywne

- wandalizm
- ucieczki z domu
- picie alkoholu, palenie tytoniu
- używanie narkotyków i innych środków odurzających
- prostytuowanie się
- popełnianie czynów zabronionych.

Postępowania w sprawach nieletnich prowadzi sąd rodzinny, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Policja nie posiada uprawnień do prowadzenia postępowania, którego celem byłaby ocena indywidualnego przypadku pod kątem stopnia szkodliwości społecznej czynu popełnionego przez nieletniego jak i stopnia jego demoralizacji.

Rozpatrując sprawę Sąd Rodzinny może zastosować wobec nieletniego następujące środki wychowawcze i poprawcze: • upomnienie, • zobowiązanie do określonego postępowania, a zwłaszcza do naprawienia szkody, do wykonania określonych prac lub świadczeń na rzecz pokrzywdzonego lub społeczności lokalnej, do przeproszenia pokrzywdzonego, do podjęcia nauki lub pracy, do uczestniczenia w odpowiednich zajęciach o charakterze wychowawczym, terapeutycznym lub szkoleniowym, do powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach albo do zaniechania używania alkoholu lub innego środka w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, • nadzór odpowiedzialny rodziców lub opiekuna, • nadzór organizacji młodzieżowej, lub innej organizacji społecznej, zakładu pracy albo osoby godnej zaufania – udzielając poręczenia za nieletniego, • nadzór kuratora, • skierować do ośrodka kuratorskiego, a także do organizacji społecznej lub instytucji zajmujących się pracą z nieletnimi o charakterze wychowawczym, terapeutycznym lub szkoleniowym, • orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów, • orzeczenie przepadku rzeczy uzyskanych w związku z popełnieniem czynu karalnego, • orzeczenie umieszczenia w młodzieżowym ośrodku wychowawczym albo w rodzinie zastępczej zawodowej, placówce opiekuńczo-wychowawczej albo ośrodka szkolno-wychowawczym, • orzeczenie umieszczenia w zakładzie poprawczym.